

2. ניסויי חיזוי האלטרנריה העלולה להתפתח באחסון ממושך של פרי הדר*

י. וקס, ** א. גיסר. *** נ. קפלן, *** ע. חלוץ, ** י. גוטר, ** מינה שיפמן-נדל**

תקציר

והתפתחותו, תקופה בה נעשית כנראה ההדבקה בפרדס. משום כך יש חשיבות לחזות מראש, לפני מועד קטיף הפרי לאחסון (פברואר-מרס), את שיעור הרקבון העלול להתפתח בעונה מסוימת בפרי מפרדס מסוים. הניסויים למטרות החיזוי נעשו ב-3 פרדסים מאזורים שונים, כאשר המידע על שיעור מחלת האלטרנריה הצטבר מאחסון הפרי בשנים קודמות. לניסויים אלה נקטף הפרי בדצמבר ועבר את הטיפול הבא: דרנצ'ר בתב"ז, שנועד לעכב התפתחות הדיפלודיה, פטריה הגורמת למחלה שהאינקובציה שלה קצרה בהרבה מזו של האלטרנריה, והתפתחותה עלולה היתה לשבש את המידע על שיעורי רקבון האלטרנריה של פרי באחסון. לאחר מכן עבר כל הפרי חיטוי ודינוג כמקובל בבתי אריזה, טיפול אשר לפי מיטב ידיעתנו אינו מעכב את האלטרנריה. על מנת לזרז את התפתחות האלטרנריה בניסוי חיזוי זה, עבר חלק מהפרי הבחלה לפני החיטוי, בהנחה שהטיפול באתילן, יזרז את התפתחות האלטרנריה; חלק מהפרי אוחסן ללא הבחלה, לשם השוואה. הפרי אוחסן ב-25 מ"צ, טמפרטורה אופטימלית להתפתחות האלטרנריה.

שיעורי רקבון העוקץ והרקבון הפנימי, הנגרמים ע"י אלטרנריה בפרי באחסון, שונים משנה לשנה ובפרי מפרדסים שונים; בתנאי אחסון מקובלים משך האינקובציה של פטריה זו ארוך. משום כך פיתחנו שיטה המאפשרת לחזות מראש לפני התקופה של קטיף הפרי לאיסוס (פברואר-מרס) את רמת שיעור הרקבון העלול להתפתח בפרי באחסון ממושך.

תוצאות הניסויים הראו שטיפול הפרי (אשכוליות) באתילן ואחסונו ב-25 מ"צ קיצר את תקופת האינקובציה של האלטרנריה, וכבר לאחר 2½ חודשים התפתחו שיעורים ניכרים של רקבונות הנגרמים ע"י פטריה זו. נמצא קשר בין שיעור הרקבון שהתפתח בתנאים הנ"ל, לבין זה שהתפתח באיסוס מסחרי ממושך עד 5 חודשים, בתנאי טמפרטורה מקובלים של 11 מ"צ.

***

מעבודות מחקר משך שנים מספר נמצא ששיעור רקבון האלטרנריה שונה משנה לשנה. יתכן שעובדה זו קשורה בתנאי האקלים השוררים בזמן התהוות הפרי

שיעורי הרקבונות הנגרמים ע"י אלטרנריה

ללא הבחלה, אחסון ב-11 מ"צ (לאחר 5 חודשים)			הבחלה, אחסון ב-25 מ"צ (לאחר 2.5 חודש חיזוי)			
סה"כ	רקבון פנימי	רקבון עוקץ	סה"כ	רקבון פנימי	רקבון עוקץ	
13.2	10.4	2.8	11.5	2.8	8.7	פרדס 1
1.7	0.9	0.8	5.8	4.5	1.3	פרדס 2

•• המחלקה לאחסון פירות וירקות, מינהל המחקר החקלאי.
••• האגף האגרוטכני, המועצה לשיווק פרי הדר.

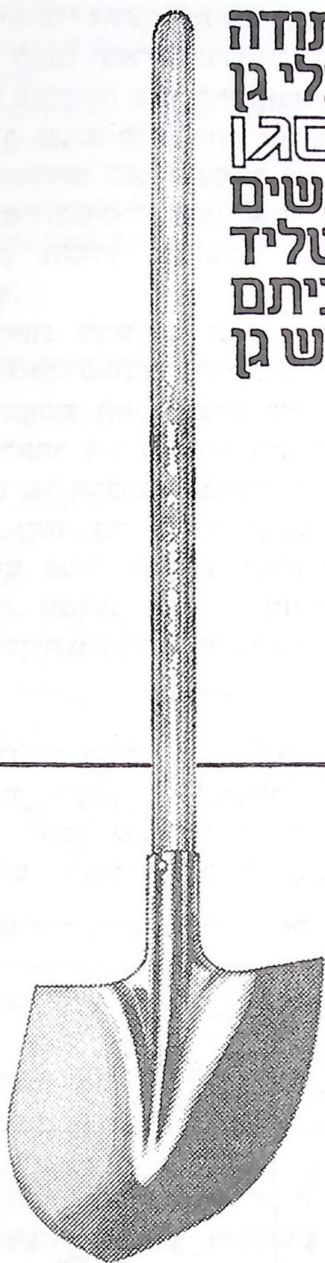
• מפרסומי מינהל המחקר החקלאי, סדרה ה', 1983, מס' 1343.

איסגו

חבית הפלדות של איסגו

משרד ראשי:
איסגו, אבן גבירול 2 ת"א,
טל' 03-251448.

תודה
לכלי גן
איסגו
חאנשים
שליד
ביתם
יש גן

ניתן להשיג במשתלות נבחרות ובחנויות לחומרי בניין

על מנת לבחון האם שיטת חיזוי ע"י אחסון פרי ב-25 מ"צ לאחר טיפול באתילן, עשויה לתת מידע על מידת התפתחות רקבון האלטרנריה בפרי באחסון רגיל - אוחסן פרי האשכולית מאותו קטיף ממנו נלקח הפרי לבדיקות החיזוי, בתנאים מקובלים, דהיינו ב-11 מ"צ משך 5 חודשים. בסוף הניסוי נחתכו כל הפירות על מנת לקבוע את שיעורי הרקבון הפנימי.

תוצאות הניסויים הראו, שטיפול הפרי באתילן ואחסונו ב-25 מ"צ זרזו את התפתחות האלטרנריה, וכבר לאחר 2½ חודשים התפתחו שיעורים ניכרים של רקבונות הנגרמים ע"י פטריה זו. נמצא קשר בין שיעור הרקבון שהתפתח לאחר 5 חודשים ב-11 מ"צ, לבין זה שהתפתח באחסון קצר ב-25 מ"צ בפרי מובחל; בפרי מובחל מפרדסים שהראו שיעור רקבון גבוה ב-25 מ"צ, התפתח גם שיעור רקבון גבוה באחסון ממושך, לאחר 5 חודשים ב-11 מ"צ. כן התבלטו הבדלים בשיעור האלטרנריה בין הפרדסים השונים.

תוצאות אלה מראות שטיפול פרי באתילן ואחסונו ב-25 מ"צ עשויים לשמש שיטת חיזוי לשיעור רקבון העוקף, העלול להתפתח באחסון מסחרי רגיל. כן הראו התוצאות שעל מנת למנוע את התפתחות הדיפלודיה, יש לטפל בתב"ז לפני הטיפול באתילן.

בסיכום ניתן לאמר שעל ידי אחסון פרי בתנאים המוצעים ניתן לחזות את עוצמת הנגיעות באלטרנריה בפרי מפרדס המסוים, שעלול להתפתח באחסון ממושך, ובהתאם לכך לקבוע את מידת התאמתו לאחסון ממושך.